

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Карпенко Надія Олександрівна

доцент кафедри мовної підготовки ННІМО ХНУ імені В.Н. Каразіна,

кандидат філологічних наук, доцент

e-mail: nkarpenko1983@gmail.com

Самостійна робота є обов'язковим компонентом організації навчально-виховного процесу закладів вищої освіти. У зв'язку з цим проблема організації самостійної роботи іноземних здобувачів вищої освіти при вивченні української мови як навчальної дисципліни набуває актуального значення. Основна дидактична мета організації самостійної роботи іноземних здобувачів вищої освіти при вивченні української мови – це формування нових знань про систему української мови, систематизація й закріплення отриманих теоретичних знань і практичних умінь, розвиток мовленнєвих умінь для успішної реалізації комунікативної компетентності під час навчання та в подальшій професійній діяльності.

Як засвідчують факти, більшість іноземних здобувачів вищої освіти недостатньо підготовлена до самостійної позааудиторної навчальної діяльності. Підвищити ефективність процесу вивчення української мови можна завдяки вдосконаленню організації самостійної роботи іноземних студентів.

Організація самостійної роботи іноземних здобувачів вищої освіти має певну специфіку:

1) мовний бар'єр, зумовлений недостатнім рівнем володіння українською мовою, який суттєво впливає на процес їхньої підготовки до занять та засвоєння навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час;

2) відмінності навчання в середніх навчальних закладах різних країн, що призводить до погіршення адаптації іноземних студентів до системи вищої освіти України;

3) різний базовий рівень освіти іноземних студентів;

4) психоемоційне напруження іноземних студентів у результаті впливу нового культурного та соціального середовища [2, с.33].

Результативність самостійної іноземних здобувачів вищої освіти значною мірою залежить від способу її організації. Організація самостійної роботи студентів містить три етапи: інформаційно-адаптивний, процесуальний, контрольний-аналітичний.

На інформаційно-адаптивному етапі визначається мета, проводиться відбір і структурування змісту самостійної роботи, здійснюється конструювання завдань для самостійного виконання здобувачами вищої освіти. Процесуальний етап забезпечує продуктивну самостійну навчальну діяльність здобувачів освіти за участю викладача, який виконує функцію консультанта-тьютора. Контрольно-аналітичний етап передбачає визначення рейтингу здобувачів освіти з урахуванням результатів фактичного виконання завдань для

самостійної роботи, а також коригування навчально-методичного забезпечення самостійної роботи [1].

Навчання української мови як іноземної реалізується за двома напрямками організації навчального процесу: роботу в аудиторії на практичних заняттях та роботу за завданнями викладача в позааудиторний час. Ці форми роботи є ефективними та можуть бути використані на різних етапах навчання мови.

Реалізація першого напрямку відбувається внаслідок розроблення значної кількості завдань, які розрізняються за типом і рівнем складності. Для реалізації другого напрямку заплановані теми для самостійного вивчення в позааудиторний час для вдосконалення й розвитку вмінь і навичок студентів у різних видах мовленнєвої діяльності. Для стимулювання іноземних здобувачів до навчання всі запропоновані завдання повинні бути доступними, що передбачає створення ситуацій успіху.

Список використаних джерел:

1. Організація самостійної роботи студентів. URL: <https://referatss.com.ua/work/organizacija-samostijnoi-roboti-studentiv/>.
2. Осадченко І.І. Особливості організації самостійної роботи іноземних студентів у ВНЗ УКРАЇНИ. *Педагогіка та психологія: зб. наукових праць*. Харків, 2015. Вип. 50. С. 30-39.